

Bemestingsplanner

Welkom bij de bemestingsplanner voor biologische melkveehouderijbedrijven.

Inhoud

Aanleiding

Voor wie is dit een goed programma?

Wat levert de bemestingsplanner op?

De aanpak

Wat zijn de belangrijkste gegevens voor uw bemestingsplanner

Hoe kunt u de bemestingsplanner zelf gebruiken

Algemene instructie bij het zelf invullen

Aanleiding:

Aanleiding voor de ontwikkeling van deze bemestingsplanner waren vragen uit de praktijk. "Hoeveel mest heb ik beschikbaar op mijn bedrijf. En hoe kan ik deze beschikbare hoeveelheid mest optimaal op mijn bedrijf benutten". Kom ik tekort, of heb ik mest over? In het laatste geval is er een basis om mest uit te wisselen voor veevoer, dan wel stro met een akkerbouwer. Om deze vraag goed te beantwoorden moest er op perceelsniveau worden gerekend. Daarnaast speelt deze bemestingsplanner in op de vraag "Hoe krijg ik inzicht in mijn mestvoorraad gedurende het seizoen om een goede verdeling tussen bouwland en grasland te kunnen maken?"

Voor wie is dit een goed programma ?

De bemestingsplanner is vooral geschikt voor bedrijven:

- Die concreet inzicht willen hebben in hun bemestingsstrategie gebaseerd op de biologische uitgangspunten.
- Waar veel variatie in bodemgesteldheid/bodemvruchtbaarheid van de percelen voorkomt. Bijvoorbeeld hooggelegen, dan wel natte percelen of arme en relatief rijke gronden.
- Waar het gebruik per perceel sterk wisselt. Bijvoorbeeld een beperkte huiskavel, veel maaipercelen op afstand, percelen met beperkingen en wisselbouw
- Bedrijven met relatief veel bouwland die willen weten hoe de mest verantwoord verdeeld kan worden tussen het bouwland en grasland
- Extensieve bedrijven en bedrijven met heel vruchtbare gronden die willen weten of ze mest kunnen afzetten.

Wat levert de bemestingsplanner op?

De bemestingsplanner geeft u een goed inzicht in uw huidige en mogelijk toekomstige bemestingsstrategie. De uitkomsten van de bemestingsplanner biedt u geen kant-en-klaar advies. Maar vooral goede aanknopingspunten om uw bemestingsstrategie te toetsen. Het levert voor u vooral veel inzicht op uw huidige bemestingsstrategie en biedt een goede leidraad om deze voor meerdere jaren te optimaliseren. Dit leidt tot goede en blijvende inzichten in de bemestingsstrategie voor de toekomst van uw bedrijf.

De aanpak

Uitgangspunt van de bemestingsstrategie binnen de biologische landbouw is dat de bodemvruchtbaarheid in stand gehouden wordt en waar nodig wordt verbeterd.

Hierbij wordt ervan uitgegaan, dat normaal gesproken de hoeveelheid mineralen (N, P en K) die via het gewas aan het perceel worden onttrokken, via bemesting worden aangevuld. Bij een overmaat, dan wel tekort kan van dit principe worden afgeweken.

In de bemestingsplanner krijgt u het volgende resultaat:

- Uw N-ruimte op basis van de Skal normering van 170 kg N (bedrijfsniveau)
- Inzicht in uw mestvoorraad gedurende het seizoen in relatie met uw bemestingsplannen (bedrijfsniveau)
- Mineralenbalans op basis van afvoer van gewas, aanvoer van mest en N-binding door klaver (perceelsniveau)
- Overzicht van uw bodemanalyse gegevens, perceelsgebruik en productiviteit (perceelsniveau)

Door deze mineralenbalans perceelsgewijs te beoordelen op basis van de bodemanalysegegevens en het perceelsgebruik kan een analyse gemaakt worden van uw huidige bemestingsstrategie. Indien u niet volledig thuis bent in de materie krijgt u het advies om éénmalig deskundigheid in te huren. Voorts kunt u nader informatie lezen in Bioveemrapport 9: Kalibemesting in grasklaver en Bioveemrapport 17: Fosfaatbemesting in grasklaver.

www.biokennis.nl

Wat zijn de belangrijkste gegevens voor uw bemestingsplanning:

- Veestapel
- Stalperioden
- Melkproductie per koe
- Gem. ureum in het jaar
- Mestproductie
- Opslagcapaciteit
- Areaal grasland en voedergewassen
- Soort gewas
- Graslandgebruik: maai/weidesnedes
- Klaver %
- Productiegegevens
- Bodemanalyse gegevens
- Bemestingperiode en niveau
- Aan- en verkoop mest
- Samenstelling van uw mest

Hoe kunt u de bemestingsplanner zelf gebruiken

Het plan bestaat uit 3 invoerbladen, voor de invoer van uw bedrijfsgegevens

Om de bemestingsstrategie van uw bedrijf in beeld te krijgen moet u uw bedrijfsgegevens zo nauwkeurig mogelijk invullen. U dient de beschikking te hebben over redelijk recente bodemanalyse gegevens van de percelen (of groepen van percelen). Hebt u dit niet dan wordt u geadviseerd om de percelen eerst te bemonsteren. Percelen met een relatief gelijke bodemgesteldheid, historie en gebruik kunt u evt clusteren tot een groep.

Zorgt voor een reële inschatting van het graslandgebruik, de productie per snede en het gemiddelde klaverpercentage. Geef per perceel het bemestingsniveau aan

Een instructie voor het correct invullen is bijgevoegd.

Daarnaast kunt u uw bedrijfsresultaten vinden bij de tabs met de uitvoer

Deze kunt u printen.

Het levert een grote verzameling gegevens op.

Door deze resultaten met elkaar in verband te brengen levert een goede analyse van uw bedrijfsstrategie op. Vooral de analysegegevens, het gebruik van het perceel, het productieniveau en de mate van klaver levert informatie of uw bemestingsniveau en de gebruikte mestsoorten goed gekozen zijn.

Bij de beoordeling wordt in principe eerst gekeken naar de P_2O_5 . Dit is een relatief stabiele meststof. Dan kijkt u hoe de K_2O zich in de bodem ontwikkelt. Deze is minder stabiel omdat deze op veel gronden kan uitspoelen. De N is het moeilijkste te managen omdat deze zowel vervluchtigen als kan uitspoelen. Ook kan de N vastgelegd worden. Gedurende het seizoen kan de beschikbare N sterk fluctueren.

Algemene instructie bij het invullen

Vul de bemestingsplanner bij voorkeur voor of tijdens het begin van de stalperiode in
Gele velden: dit zijn velden die u kunt invullen
Met de TAB-toets kunt u naar het volgende veld springen
De velden met een rood driehoekje geven een toelichting, dan wel instructie

Invoer Algemeen

Jaar mestuitrijden:	vul het aankomende jaar in
Datum:	kies de periode waarbinnen u uw mest wilt uitrijden
Koeien aan de melk	vul het gemiddelde aantal koeien op jaarbasis
Droogstaande koeien	vul het gemiddelde aantal droge koeien op jaarbasis
Melkproductie per koe	vul de werkelijke melkproductie per koe in
Ureum	vul het gemiddelde ureum in de melk in u kunt de productie van mest met 10 % verhogen of verlagen
Correctiefactor	
Stalperioden	vul juiste data en jaartallen in
Weideperiode, uren op stal	vul het gemiddeld aantal staluren per dag in de weideperiode

Invoer Percelen bouwland en gras

Voer de gegevens per perceel in
Bij meer dan 5 bouwland en 20 graspercelen kunt u groepen met rel. dezelfde bodemgesteldheid, gebruik en productie invullen

Bodemanalyse U dient de beschikking te hebben over recente bodemanalyse gegevens van de percelen (of groepen van percelen)
Hebt u dit niet dat wordt u geadviseerd om de percelen eerst te bemonsteren.
Percelen met een relatief gelijke bodemgesteldheid, historie en gebruik kunt u bij de bemonstering evt clusteren tot een groep

Grondsoort U kunt kiezen door pijltje open te klikken

Klaver% Zorg voor een reële inschatting van het gemiddelde klaverpercentage gedurende het seizoen

kg ds. weiden /kg ds. maaien De vermelde productie per weide- of maaisnede is een voorbeeld en kan overschreven worden door uw eigen reële inschatting

Gebruik aantal keren maaien en weiden Vermeld uw reële situatie per perceel

Invoer mestgift en gebruik

Mestsamenstelling Hier kunt u uw eigen mestanalyse gegevens invullen
Indien u deze niet invult wordt de standaard drijfmestsamenstelling (zoals daar vermeld) gebruikt
Op basis van de grondsoort en het gebruik per perceel wordt een productie voorgesteld

Mestgift U kunt uw eigen huidige geplande bemestingsdatum en mestgift invullen om uw huidige strategie te toetsen
U kunt uw eigen geplande bemestingsdatum mestgift invullen om uw toekomstige strategie te toetsen
Mestaanvoer - afvoer U kunt hier de datum en de aangevoerde/afgevoerde hoeveelheid mest invullen

Uitvoer percelen

Vermeld de globale mineralenbalans per perceel op basis van de bodemanalyse, gebruik van perceel, bemesting en klaver%

Uitvoer boer

Overzicht 1

N-ruimte op basis van de Skal normering van 170 kg N
Geeft aan of u voldoende mest tot uw beschikking hebt om uw bemesting zoals u hebt ingevuld kunt realiseren.

Overzicht 2

Bij een positief resultaat hebt u de mogelijkheid om mest tegen stro of veevoer uit te wisselen bij een akkerbouwbedrijf

Overzicht 3

Geef uw bemestingsoverzicht en graslandgebruik aan
Geef uw verwachte productie in kg ds weer en de mineralenbalans per perceel op basis van de door u ingevoerde gegevens

Overzicht 4

U kunt uw huidige dan wel geplande bemestingstrategie nader analyseren door de mineralenbalans kritisch te beoordelen

Grafiek voorraad mest

Deze grafiek geeft u inzicht in uw mestvoorraad gedurende het seizoen